

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

Καλλιθέα 21-10-2019

Αριθ. απόφασης: 2905

ΤΜΗΜΑ Α3

Ταχ. Δ/ση : Αριστογείτονος 19

Ταχ. Κώδικας : 176 71 - Καλλιθέα

Τηλέφωνο : 213 1604 536

ΦΑΞ : 213 1604 567

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις :

α. Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως ισχύει.

β. Του άρθρου 11 της Δ.ΟΡΓ.Α 1036960 ΕΞ 2017/10.03.2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (Φ.Ε.Κ. 968 Β'/22.03.2017) με θέμα <<Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)>>.

γ. Της ΠΟΛ 1064/12.04.2017 απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ:1440/τ.Β'/27-04-2017).

2. Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την ΔΕΔ 1126366ΕΞ2016/30.08.2016(ΦΕΚ2759/τ.β'/01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών << Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής >>

4. Την με αριθ. πρωτ...../22-05-2019 ενδικοφανή προσφυγή του του με ΑΦΜ, κατοίκου οδός, κατά της με αριθ. πρωτ./2019 αρνητικής απάντησης του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΡΟΔΟΥ, επί του με αριθ. πρωτ./2019 αιτήματος αναγνώρισης αποποίησης κληρονομιάς, έτους γένεσης φορολογικής υποχρέωσης 2017, και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5. Την με αριθ. πρωτ./2019 αρνητική απάντηση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΡΟΔΟΥ, της οποίας ζητείται η ακύρωση.

6. Την από 29-05-2019 έκθεση απόψεων του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ ΡΟΔΟΥ

7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α3 όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της με αριθ. πρωτ./22-05-2019 ενδικοφανούς προσφυγής του **ΤΟΥ** με ΑΦΜ, που υπεβλήθη εμπρόθεσμα και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Η με αριθ. πρωτ./2019 αρνητική απάντηση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΡΟΔΟΥ, η οποία κοινοποιήθηκε με συστημένη επιστολή (RE.....GR/2019), δεν έκανε αποδεκτή την με αριθ. πρωτ./2019 αίτηση της, με την οποία ζητούσε να καταχωρηθεί η με αριθ./2019 δήλωση αποποίησης κληρονομιάς του Ειρηνοδικείου Ρόδου, που αφορούσε το θάνατο του θείου της του, ο οποίος απεβίωσε στη Ρόδο στις 13-09-2017, διότι δεν τυγχάνει κληρονόμος του.

Με την ως άνω αρνητική απάντηση ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι η με αριθ./2019 δήλωση αποποίησης κληρονομιάς που κατέθεσε στο Ειρηνοδικείο Ρόδου, δεν έγινε εντός της προθεσμίας των τεσσάρων (4) μηνών και δεδομένου ότι δεν συντρέχουν λόγοι αναστολής ή παράτασης της προθεσμίας αυτής και κατόπιν αποποιήσεων όλων των εγγυτέρων συγγενών, η αποποίηση θεωρείται εκπρόθεσμη και τυγχάνει αυτός ένας εκ των κληρονόμων, κατά ποσοστό 12,50%.

Σύντομο Ιστορικό:

Στις 13-09-2017 απεβίωσε στη Ρόδο ο ΤΟΥ, ο οποίος κατέλειπε κληρονόμους του εξ αδιαθέτου τη σύζυγό του και την κόρη του, οι οποίες αποποιήθηκαν εμπρόθεσμα την κληρονομιά στις 01-11-2017, όπως επίσης και τα ανήλικα τέκνα της τελευταίας στις 10-05-2018.

Μετά τις διαδοχικές αποποιήσεις της πρώτης τάξης, η κληρονομιά επήχθη στους κληρονόμους της δεύτερης τάξης (αδέλφια και ανίψια του θανόντος), μεταξύ των οποίων στον πατέρα του προσφεύγοντος και αδελφό του θανόντος ΤΟΥ, ο οποίος αποποιήθηκε πρόωρα στις 23-03-2018.

Στις 19-04-2019 ο προσφεύγων υπέβαλε στο Ειρηνοδικείο Ρόδου την με αριθ./2019 εκπρόθεσμη δήλωση αποποίησης κληρονομιάς και συνεπώς θεωρείται ότι αποδέχθηκε την κληρονομιά και κατέστη αμετάκλητα κληρονόμος του θανόντος κατά ποσοστό 12,50%, (οι υπόλοιποι κληρονόμοι είναι: τα ανίψια ΤΟΥκαι - &-..... του και τα παιδιά των ανιψιών & του και &).

Με την με αριθ. πρωτ...../2019 Ατομική Ειδοποίηση Καταβολής-Υπερηνμερίας με θέμα «τακτοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών» από τη Δ.Ο.Υ. ΡΟΔΟΥ, του είχε ήδη γίνει γνωστό ότι είναι εξ αδιαθέτου κληρονόμος του ΤΟΥ και ότι οφείλει ληξιπρόθεσμες οφειλές του θείου του.

Ο προσφεύγων με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά να γίνει δεκτή η καταχώρηση της με αριθ...../2019 δήλωσης αποποίησης κληρονομιάς και να ανακληθεί η με αριθ. πρωτ./2019 αρνητική απάντηση του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΡΟΔΟΥ, προβάλλοντας τους κάτωθι ισχυρισμούς:

Αποποιήθηκε εμπρόθεσμα στις 19-04-2019 την κληρονομιά του θείου του, αμέσως μόλις έλαβε στις 15-04-2019 την Ατομική Ειδοποίηση από τη Δ.Ο.Υ. ΡΟΔΟΥ, ότι τυγχάνει κληρονόμος λόγω διαδοχικών αποποιήσεων των κληρονόμων της πρώτης και δεύτερης τάξης.

Λόγω πλάνης σχετικά με τις διατάξεις που αφορούν την αποποίηση, θεωρούσε ότι ο θείος του κληρονομήθηκε από την οικογένεια του (σύζυγος και τέκνο) και ότι ποτέ δεν αναμείχθηκε ο ίδιος στην κληρονομιά του.

Ο πατέρας του δεν τον ενημέρωσε για την αποποίηση που προέβη εκείνος στις 13-03-2018, αλλά ούτε για την ύπαρξη τετράμηνης προθεσμίας για την δική του αποποίηση, συνεπώς μετά τα ανωτέρω θεωρεί ότι δεν υφίσταται νόμιμος τίτλος βεβαίωσης ληξιπρόθεσμων οφειλών αφού από τον χρόνο γνώσης της κληρονομιάς αποποιήθηκε αυτήν και ουδέποτε κατέστη κληρονόμος.

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63 του Ν. 4174/2013 ορίζεται ότι για πράξεις που εκδίδονται από 01-01-2014: «Ο υπόχρεος, εφόσον αμφισβητεί οποιαδήποτε πράξη που έχει εκδοθεί σε βάρος του από τη Φορολογική Διοίκηση ή σε περίπτωση σιωπηρής άρνησης, οφείλει να υποβάλει ενδικοφανή προσφυγή με αίτημα την επανεξέταση της πράξης στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας από την Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης της Φορολογικής Διοίκησης. Η αίτηση υποβάλλεται στη φορολογική αρχή που εξέδωσε την πράξη ή παρέλειψε την έκδοσή της και πρέπει να αναφέρει τους λόγους και τα έγγραφα στα οποία ο υπόχρεος βασίζει το αίτημά του. Η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται από τον υπόχρεο εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της πράξης σε αυτόν ή από τη συντέλεση της παράλειψης. Η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου αναστέλλεται κατά το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου. Η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου ορίζεται σε εξήντα (60) μέρες για φορολογούμενους κατοίκους εξωτερικού.».

Επειδή όσον αφορά την με αριθ. πρωτ./2019 αρνητική απάντηση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΡΟΔΟΥ, σύμφωνα με την παρ. 1 του ίδιου άρθρου και νόμου (Κ.Φ.Δ.), αυτή εμπροθέσμως και παραδεκτώς προσβάλλεται με την παρούσα ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών.

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 2961/2001 υπόχρεος σε φόρο είναι ο δικαιούχος της κτήσης, σε περίπτωση περισσότερων δικαιούχων καθένας ανάλογα με την περιουσία που αποκτά.

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 2961/2001 η φορολογική υποχρέωση γεννιέται κατά το χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου.

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. η του Ν.2961/2001 ορίζεται ότι κατ' εξαίρεση, η φορολογική υποχρέωση γεννιέται:

η) Κατά το χρόνο της αποποίησης της κληρονομιάς ή κληροδοσίας, γι' αυτόν που έγινε δικαιούχος εξαιτίας αυτής της αποποίησης.

Επειδή στον Αστικό Κώδικα ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1710: «Κατά το θάνατο του προσώπου η περιουσία του ως σύνολο (κληρονομιά), περιέρχεται από το νόμο ή από διαθήκη σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα (κληρονόμοι).

Η κληρονομική διαδοχή από το νόμο επέρχεται όταν δεν υπάρχει διαθήκη ή όταν η διαδοχή από διαθήκη μатаιωθεί ολικά ή μερικά.».

Άρθρο 1711: «Κληρονόμος μπορεί να γίνει μόνο εκείνος που κατά το χρόνο της επαγωγής της κληρονομιάς. βρίσκεται στη ζωή ή έχει τουλάχιστον συλληφθεί. Χρόνος της επαγωγής είναι ο χρόνος του θανάτου του κληρονομούμενου.».

Άρθρο 1813: «Ως κληρονόμοι εξ αδιαθέτου στην πρώτη τάξη, καλούνται οι κατιόντες του κληρονομούμενου. Ο πλησιέστερος απ' αυτούς αποκλείει τον απώτερο της ίδιας ρίζας....»

Άρθρο 1814: «Ως κληρονόμοι εξ αδιαθέτου στη δεύτερη τάξη, καλούνται μαζί οι γονείς του κληρονομούμενου, οι αδελφοί, καθώς και τα τέκνα και εγγονοί αδελφών που έχουν πεθάνει πριν απ' αυτόν....»

Άρθρο 1819: «Δεν καλείται στην κληρονομιά συγγενής, εφόσον υπάρχει άλλος συγγενής προηγούμενης τάξης που καλείται ως κληρονόμος.».

Άρθρο 1847: «Ο κληρονόμος μπορεί να αποποιηθεί την κληρονομιά μέσα σε προθεσμία τεσσάρων μηνών που αρχίζει από τότε που έμαθε την επαγωγή και το λόγο της.....».

Άρθρο 1850: «Η αποποίηση είναι άκυρη, αν γίνει μετά την πάροδο της προθεσμίας για αποποίηση. Αν περάσει η προθεσμία, η κληρονομιά θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτή».

Άρθρο 1856: «Αν ο κληρονόμος αποποιηθεί την κληρονομιά η επαγωγή προς εκείνον που αποποιήθηκε θεωρείται ότι δεν έγινε. Η κληρονομιά επάγεται σ' εκείνον που θα είχε κληθεί, αν εκείνος που αποποιήθηκε δεν ζούσε κατά τον θάνατο του κληρονομούμενου. Η επαγωγή θεωρείται ότι έγινε κατά τον θάνατο του κληρονομούμενου.».

Επειδή στον Αστικό Κώδικα ορίζονται, σχετικά με τη ουσιώδη πλάνη, τα εξής:

Άρθρο 140: Αν κάποιος καταρτίζει δικαιοπραξία και η δήλωσή του δεν συμφωνεί, από ουσιώδη πλάνη, με τη βούληση του, έχει δικαίωμα να ζητήσει την ακύρωση της δικαιοπραξίας.

Άρθρο 141: Η πλάνη είναι ουσιώδης όταν αναφέρεται σε σημείο τόσο σπουδαίο για την όλη δικαιοπραξία ώστε αν το πρόσωπο γνώριζε την πραγματική κατάσταση, δεν θα επιχειρούσε τη δικαιοπραξία.

Άρθρο 142: Η πλάνη που αναφέρεται σε ιδιότητες του προσώπου ή του πράγματος, θεωρείται ουσιώδης, αν κατά τη συμφωνία των μερών ή με βάση την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, οι

ιδιότητες αυτές είναι τόσο σπουδαίες για την όλη δικαιοπραξία, ώστε, αν το πρόσωπο γνώριζε την πραγματική κατάσταση, δεν θα επιχειρούσε τη δικαιοπραξία.

Άρθρο 1857: Η αποδοχή ή η αποποίηση της κληρονομίας είναι αμετάκλητη.

Η αποδοχή ή η αποποίηση που οφείλεται σε πλάνη ή απειλή ή απάτη κρίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις για τις δικαιοπραξίες, η αγωγή για την ακύρωσή τους παραγράφεται μετά ένα εξάμηνο.

Η πλάνη σχετικά με το ενεργητικό ή το παθητικό της κληρονομίας, δεν θεωρείται ουσιώδης.

Μετά τα ως άνω εκτεθέντα

Επειδή, μετά την τελευταία αποποίηση των κληρονόμων της πρώτης τάξης του του στις 10-05-2018, η κληρονομιά επήχθη στους κληρονόμους της δεύτερης τάξης (αδέλφια, ανίψια του θανόντος).

Η αποποίηση του πατέρα του προσφεύγοντος, ως κληρονόμος δεύτερης τάξης, θεωρείται ότι συντελέσθηκε στις 10-09-2018 (άσχετα αν είχε αποποιηθεί πρόωρα στις 23-03-2018), οπότε ο προσφεύγων θα έπρεπε να προβεί σε αποποίηση εντός τετραμήνου, δηλαδή ως τις 10-01-2019.

Επειδή υπάρχει μετάθεση του χρόνου γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης για τον προσφεύγοντα, που έγινε δικαιούχος εξαιτίας της αποποίησης του πατέρα του (άρθρο 7η του Ν.2961/2001).

Επειδή η με αριθ...../2019 έκθεση αποποίησης του προσφεύγοντος στο Ειρηνοδικείο Ρόδου, υπεβλήθη εκπρόθεσμα στις 19-04-2019, μετά την παρέλευση της τετράμηνης προθεσμίας, προκύπτει ανάμιξη στην κληρονομιά λόγω σιωπηρής αποδοχής, θεωρείται δηλαδή ότι αποδέχθηκε την κληρονομιά (πλασματική αποδοχή) και κατέστη αμετάκλητα κληρονόμος του θανόντος, οπότε η αποποίηση είναι άκυρη (άρθρο 1850 Α.Κ.).

Επειδή η πλάνη για να οδηγήσει σε δυνατότητα ακύρωσης πρέπει να είναι ουσιώδης, δηλαδή ν' αναφέρεται σε τέτοιο σπουδαίο σημείο της αποδοχής, ώστε ο κληρονόμος αν γνώριζε την πραγματική κατάσταση, δεν θα αποδεχόταν την κληρονομιά (άρθρα 140 & 141 Α.Κ.)

Τέτοια ουσιώδης πλάνη μπορεί ν' αναφέρεται στην ταυτότητα της κληρονομίας, π.χ. ο κληρονόμος από πλάνη δεν γνώριζε ότι η κληρονομιά είναι αποτέλεσμα παράνομων πράξεων ή στην ταυτότητα του κληρονομουμένου, στο βαθμό βέβαια που αυτό αποτελεί πλάνη ως προς την επαγωγή.

Επίσης πλάνη μπορεί ν' αναφέρεται σε σπουδαία ιδιότητα του διαθέτη (άρθρο 142 Α.Κ.), π.χ. ο κληρονόμος πεπλανημένα αγνοούσε ότι ο κληρονομούμενος ασκούσε ατιμωτικό επάγγελμα.

Επειδή παρήλθε άπρακτη η εξάμηνη προθεσμία και ο προσφεύγων δεν ζήτησε δικαστικώς την ακύρωση της πλασματικής αποδοχής της κληρονομίας (άρθρο 1857 παρ.2 Α.Κ.), συνάγεται ότι ορθά απορρίφθηκε η δήλωση αποποίησης ως εκπρόθεσμη, αφού σε περίπτωση πλάνης απαιτείται η προσκόμιση δικαστικής απόφασης που να βεβαιώνει το εκπρόθεσμο της αποποίησης.

Επειδή η αντίληψη του κληρονόμου σχετικά με το ύψος του ενεργητικού ή του παθητικού, επιδρά αποφασιστικά στην απόφαση του για αποδοχή ή αποποίηση, ωστόσο ο νόμος αυτή την πλάνη τη θεωρεί ως μη ουσιώδη (άρθρο 1857 παρ.3 Α.Κ.) και συνεπώς δεν επιφέρει ακύρωση.

Επειδή η προθεσμία αποποίησης έχει τεθεί προς διασφάλιση των συμφερόντων του κληρονόμου, είναι δε δικαιοπραξία μονομερής περιέχουσα δήλωση βουλήσεως, μπορεί να ακυρωθεί, ως και κάθε άλλη δικαιοπραξία, λόγω πλάνης, απάτης απειλής κατά τις γενικές αρχές του αστικού δικαίου,

δηλαδή με δικαστική απόφαση, την έκδοση της οποίας μπορεί να ζητήσει μόνο ο πλανηθείς ή απατηθείς ή απειληθείς ή οι κληρονόμοι αυτών (σχετ. το έγγραφο: ΔΕΦΚ Β1005305 ΕΞ 2018 της Δ/σης Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου & Περιουσιολογίου Τμήμα Β').

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

Την **απόρριψη** της με αριθ. πρωτ.**/22-05-2019** ενδικοφανούς προσφυγής του **του** με ΑΦΜ, κατά της με αριθ. πρωτ.**/2019** αρνητικής απάντησης του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΡΟΔΟΥ, επί του με αριθ. πρωτ.**/2019** αιτήματος αναγνώρισης αποποίησης κληρονομιάς, έτους γένεσης φορολογικής υποχρέωσης 2017.

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στον υπόχρεο.

Ακριβές Αντίγραφο
Η/Ο Υπάλληλος του αυτ. τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.